

Handläggare
Camilla Höglund
Telefon: 0850812390

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
13 juni 2019

Ängsblommor på stadsdelens gräsytor för biologisk mångfald

Svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

I medborgarförslaget lyfts att nya forskningsresultat kontinuerligt presenteras som pekar mot drastiska minskningar av pollinerare och insekter. Mot bakgrund av detta uppmanar förslagsställaren att stadsdelsförvaltningen planerar ängsblommor på stadens grönytor istället för att klippa gräset kort, för att på så sätt motverka bi- och insektsdöden och främja biologisk mångfald.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på medborgarens förslag att planera ängsblommor på stadens gräsytor vid platser där det bedöms vara lämpligt. Genom att så in ängsörter i utvalda gräsmattor främjas den biologiska mångfalden samtidigt som gräsmattans tålighet ökar.

Förvaltningen kommer att pröva att stödså utvalda gräsytor inom stadsdelsområdet med nektarrika örter, som kan klippas likt gräsytor men med en högre klipphöjd.

Förvaltningen kommer även kontinuerligt att bevaka växtvalen inom stadsdelsområdet så att den biologiska mångfalden beaktas och att nektarrika planteringar med lång blomningstid skapas.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått ett medborgarförslag om att främja biologisk mångfald och minska bidöden, genom att öka mängden ängsblommor i stadens gräsytor. Stadsdelsnämnden beslutade vid sammanträdet den 21 mars 2019 att ge förvaltningen i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget *bifogas* ärendet

som *bilaga 1*. Länsstyrelsens receptsamling för biologisk mångfald i parker och trädgårdar *bifogas* ärendet som *bilaga 2*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen, pensionärsrådet, i ungdomsrådet, samt i rådet för funktionshinderfrågor den 3 juni 2019.

Ärendet

I medborgarförslaget lyfts att nya forskningsresultat kontinuerligt presenteras som pekar mot drastiska minskningar av pollinerare och insekter. Mot bakgrund av detta uppmanar förslagsställaren att stadsdelsförvaltningen planerar ängsblommor på stadens grönytor istället för att klippa gräset kort, för att på så sätt motverka bi- och insektsdöden och främja biologisk mångfald.

Synpunkter och förslag

Det förs många diskussioner om hur klimatet påverkar staden och dess invånare. En diskussion som förs är den minskade biologiska mångfalden och hur detta ska bemästras.

I enlighet med Länsstyrelsernas *Receptsamling för biologisk mångfald i parker och trädgårdar* minskar många fåglar, småkryp, mossor, lavar och blommor i Sverige. I receptsamlingen framkommer att forskare exempelvis noterar att det finns färre bin i landskapet idag än tidigare. Experter vid Sveriges lantbruksuniversitet har bedömt att cirka 10 procent av alla våra arter riskerar att på sikt försvinna från Sverige. I Länsstyrelsernas dokument framgår att det bedöms bero på flera olika faktorer, men en stor bidragande orsak är att landskapet idag blir allt mer enformigt. Odlingslandskapet som tidigare bestod av små åkrar och blomrika ängar omringade av öppna diken, stenmurar, små grusvägar och andra små miljöer där fåglar, småkryp och lavar kunde leva, har idag på grund av rationalisering förvandlats till stora likformiga ytor av åker med samma gröda. Städerna expanderar och där det tidigare fanns jordbruksmark och skog finns idag allt mer hårdgjorda ytor.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på medborgarens förslag att planera ängsblommor på stadens gräsytor vid platser där det bedöms vara lämpligt.

Genom att så in ängsörter i utvalda gräsmattor främjas den biologiska mångfalden samtidigt som gräsmattans tålighet ökar. Örternas rötter går djupare och klarar ett stort nyttjande bättre

jämfört med en renodlad gräsyta. Blommorna kan dessutom ge mervärde både estetiskt och till insekterna. Lämpliga arter att så in i stadsdelens gräsmattor är enligt Länsstyrelsernas receptsamling exempelvis vädd, klint, fibblor, blåklockor och ärtväxter. Kvävebindande klöver och tusensköna som blommar större delen av sommaren rekommenderas också. För att örterna i gräsmattor ska komma upp i blom krävs att klipphöjden ändras, vilket dessutom minskar frekvensen av maskiner som används till gräsklippning och ger därmed även en minskad miljöbelastning.

Förvaltningen kommer att pröva att stödså utvalda gräsytor inom stadsdelsområdet med nektarrika örter, som kan klippas likt gräsytor men med en högre klipphöjd. Försöket kommer därefter att utvärderas.

Ytterligare ett sätt att öka möjligheterna för pollinerare att överleva är att vid restaurering och nyanläggning av grönytor välja pollinerbara växter och se över blomningstiden så att både tidig vår och sen höst täcks in. Förvaltningen kommer kontinuerligt att bevaka växtvalen inom stadsdelsområdet så att den biologiska mångfalden beaktas och att nektarrika planteringar med lång blomningstid skapas.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Andreas Evestedt
Avdelningschef

Bilagor

1. Medborgarförslaget.
2. Länsstyrelsernas receptsamling för biologisk mångfald i parker och trädgårdar.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2019-05-27
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2019-05-27